

**А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ А.БАЙТҰРСЫНОВА**

**ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
КАТАЛОГ ЭЛЕКТИВНЫХ ДИСЦИПЛИН**

**6B09102 Ветеринарлық санитария / Ветеринарная
санитария / Veterinary sanitation**

2018 жылдың жинағы үшін / для набора 2018 г.

Қостанай, 2021

Құрастырушылар / Составители:

Кауменов Н.С. – в.ғ.к., ветеринариялық санитария кафедрасының меңгерушісі / к.с.н., заведующий кафедрой ветеринарной санитарии

Тыштыкбаева С.Б. – ветеринариялық санитария кафедрасының аға оқытушысы / ст.преподаватель кафедры ветеринарной санитарии

Элективті пәндер каталогы.- Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ, 2021.- 21 б.

Каталог элективных дисциплин.- Костанай: КРУ имени А.Байтұрсынова, 2021.- 21 с.

Элективті пәндер каталогы қысқаша сипаттамасы, оқыту мақсаты, оқу мазмұны және күтілетін оқу нәтижесі көрсетілген таңдау компонентіне кіретін пәндер тізімін қамтиды. 2018 жылда қабылданған кредиттік технология бойынша оқитын студенттерге арналған.

Каталог элективных дисциплин содержит перечень дисциплин компонента по выбору и их краткое описание с указанием цели изучения, содержания и ожидаемых результатов обучения. Предназначен для студентов, обучающихся по кредитной технологии, набора 2018 года.

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді, 24.02.2021 ж. № 2 хаттама

Утвержден на заседании учебно-методического совета КРУ имени А.Байтұрсынова, протокол от 24.02.2021 г. № 2

© А.Байтұрсынов атындағы
Қостанай өңірлік университеті

Мазмұны / Содержание

Кіріспе / Введение.....	4
Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу /Распределение элективных дисциплин по семестрам	5
1 4 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для студентов 4 курса.....	7
2 5 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для студентов 5 курса.....	14

Кіріспе

Элективті пәндер каталогы оқытудың кредиттік жүйесі бойынша құрастырылады. Элективті пәндер каталогы жүйеленген таңдау бойынша пәндер тізімін және олардың қысқа сипаттамасын қарастырады.

Студент мамандықтардың міндетті компонент/жоғары оқу орны компонентінің пәндерін меңгерумен қатар, ұсынылып отырған таңдау бойынша пәндерді таңдап алуы тиіс.

Элективті пәндерді таңдауға эдвайзер кеңес береді. Студент эдвайзермен бірлесе отырып, студенттің жеке оқу жоспарын құру үшін пәндерге жазылу нысанын толтырады.

Құрметті студенттер! Білім беру траекториясының біртұтастығының ойластырылуы Сіздің болашақта маман ретінде кәсіби дайындығыңыздың деңгейіне ықпал ететінін есте сақтауыңыз керек.

Введение

При кредитной технологии обучения разрабатывается каталог элективных дисциплин, который представляет собой систематизированный перечень дисциплин компонента по выбору и содержит краткое их описание.

Наряду с изучением дисциплин обязательного / вузовского компонента, студент должен выбрать для изучения дисциплины компонента по выбору.

Консультации по выбору элективных дисциплин дает эдвайзер. Вместе с ним студент заполняет форму записи студентов на дисциплины для составления ИУП (индивидуального учебного плана).

Уважаемые студенты! Важно помнить, что от того, насколько продуманной и целостной будет Ваша образовательная траектория, зависит уровень Вашей профессиональной подготовки, как будущего специалиста.

Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу /

Распределение элективных дисциплин по семестрам / Distribution of elective courses by semester

Пәннің атауы / Наименование дисциплины / Course name	Кредиттер саны / Кол-во кредитов/ Number of credits	Академиялық кезең/ Акад период/ Academic period
Ветеринариялық істі ұйымдастыру / Организация ветеринарного дела/ Organization of veterinary business	3	7
"Ветеринариялық-санитариялық қадағалау және бақылау" білім беру бағдарламасының модульдері / Модули образовательной программы "Ветеринарно-санитарный надзор и контроль"		
Антропоозноздық ауру кезінде ветеринариялық-алдын алу шараларды ұйымдастыру/ Организация ветеринарно-профилактических мероприятий при антропоознозах/Organisation of veterinary - preventive measures for anthroozoonosis	6	7
Биокалдықтардың ветеринариялық санитариясы/Ветеринарная санитария биоотходов/Veterinary-sanitary of biowaste	5	8
Ет және сүтті қайта өңдеу объектілерінің ветеринариялық санитариясы/Ветеринарная санитария на объектах переработки мяса и молока /Animal Health at the sites of processing of meat and milk	5	8
"Азықтық қауіпсіздік" білім беру бағдарламасының модульдері / Модули образовательной программы "Пищевая безопасность"		
Тамақ өнімінің шикізат сапасын бақылау және бағалау/Контроль и оценка качества сырья пищевых продуктов /Monitoring and evaluating the quality of raw foods	6	7
Тамақ өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық сараптаудың халықаралық құқықтық негіздері/Международные правовые основы ветеринарно-санитарной экспертизы пищевой продукции/International legal framework veterinary-sanitary examination food	5	8
Базардағы азықтық өнімдерді ветеринариялық-санитариялық сараптау/Ветеринарно-санитарная экспертиза пищевых продуктов на рынках /Veterinary-sanitary examination of food products in the markets	5	8
"Ветеринариялық-санитариялық қадағалау және бақылау" білім беру бағдарламасының модульдері / Модули образовательной программы "Ветеринарно-санитарный надзор и контроль"		
Мал шаруашылық өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздігі/Ветеринарно-санитарная безопасность продуктов животноводства / Veterinary-sanitary safety of livestock products	5	9
Жануарлар мен құстардың карантиндік аурулар/Карантинные болезни животных и птиц / Quarantine diseases of animals and birds	3	9
Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды ұйымдастыру/Организация государственного ветеринарно-санитарного контроля/Organization of the state veterinary and sanitary control	5	9
Азық сапасын ветеринариялық-санитариялық бақылау/Ветеринарно-санитарный контроль качества кормов/Veterinary and sanitary control of feed quality	5	9

"Азықтық қауіпсіздік" білім беру бағдарламасының модульдері / Модули образовательной программы "Пищевая безопасность"		
Зертханалық тәжірибеде қолданылатын инновациялық технологиялар/Инновационные технологии в лабораторной практике/Innovative technologies in the laboratory	5	9
Азықтың ветеринариялық-санитариялық сараптамасы/Ветеринарно-санитарная экспертиза кормов /Veterinary-sanitary examination of feed	3	9
Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау объектілерінде еңбектің қауіпсіздігі /Безопасность труда на объектах государственного ветеринарно - санитарного контроля/Occupational safety at the facilities state veterinary- sanitary control	5	9
Залалсыздандыру ісі /Дезинфекционное дело /Disinfection work	5	9

**1 4 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер /
Элективные дисциплины для студентов 4 курса**

<i>Ветеринариялық істі ұйымдастыру / Организация ветеринарного дела/ Organization of veterinary business</i>	
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i>	
Ветеринариялық қызметінің міндеттерін және олардың ұйымдастырушылық түрлерін зерттеу	Изучить задачи ветеринарной службы и организационные формы их решения
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i>	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар республикалық және облыстық органдар туралы жағдайларды; ветеринариядағы мемлекеттік басқару органдар туралы; мемлекеттік ветеринариялық мекемелер білу; алдын және эпизоотияларға қарсы шаралардың жоспарларын құра біледі; ветеринариялық шаралардың ғылыми және экономикалық дәлелдеудің дағдыларына ие болады; ветеринариялық-санитариялық қадағалау, мал тектес өнімдері мен шиккізатты сараптау өткізеді.	После успешного завершения курса обучающиеся будут <i>знать</i> положение о республиканских и областных органах; государственном органе управления в ветеринарии; государственные ветеринарные учреждения; <i>уметь</i> разрабатывать планы профилактических и противоэпизоотических мероприятий; <i>владеть</i> навыками научного и экономического обоснования ветеринарных мероприятий; ветеринарно-санитарного надзора, экспертизу продуктов и сырья животного происхождения.
<i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i>	
Шекара және көліктегі ветеринариялық-санитарлық бақылау	Ветеринарно-санитарный контроль на границе и транспорте
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i>	
Ветеринарлық істі ұйымдастыру – бұл малдарды аурудан қорғауға және емдеуге, мал шаруашылығында ветеринарлық-санитарлық тұрғыдан өнім өндіруде, сонымен қатар адамдар денсаулығын қорғауға, оларды адам мен малдарға ортақ аурулардан сақтауға бағытталған мемлекеттік, шаруашылық, қоғамдық шаралардың кешенді жүйесі.	Комплексная система государственных, хозяйственных, общественных мероприятий по охране животных от заболеваний, оказанию им эффективной лечебной помощи, выпуску качественной в ветеринарно-санитарном отношении продукции животноводства, а также охране людей от общих болезней с животными.
<i>Постреквизиттері / Постреквизиты</i>	
Ветеринариядағы менеджмент	Менеджмент в ветеринарии
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i>	
Батырбеков А.Н.	Батырбеков А.Н.

<i>Антропоозноздық ауру кезінде ветеринариялық-алдын алу шараларды ұйымдастыру /Организация ветеринарно-профилактических мероприятий при антропоознозах/ Organisation of veterinary - preventive measures for anthroozoonosis</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
ветеринарлық сауықтыру шаралары кезінде мемлекеттік бақылауын ұйымдастыру	организация государственного надзора при ветеринарно-профилактических мероприятиях
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар мемлекеттік ветеринарлы мекемелер, республикалық және аудандық мекемелердің ережелері, мемлекеттік атқару органдардың ветеринария туралы біледі ; профилактикалық және эпизоотияға қарсы шаралардың жоспарларын құра біледі ; ветеринариялық іс-шараларды ғылыми-экономикалық негіздеу дағдыларына ие болады ; ветеринариялық-санитариялық қадағалауды ұйымдастырады және жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатқа сараптама жүргізеді ; заманауи есептеу технологиясын қолданады .	После успешного завершения курса обучающиеся будут <i>знать</i> положение о республиканских и областных органах, государственном органе управления о ветеринарии, государственные ветеринарные учреждения; <i>уметь</i> разрабатывать планы профилактических и противоэпизоотических мероприятий; <i>владеть</i> навыками научного и экономического обоснования ветеринарных мероприятий; организации ветеринарно-санитарного надзора и экспертизы продуктов и сырья животного происхождения; использования современной вычислительной техники.
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Ветеринариялық радиобиология	Ветеринариялық радиобиология
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Жұқпа және жұқпалы ауру; жұқпалы аурулардың алдын алу шаралары; Жұқпалы ауру кезінде жануарларды емдеу; жануарлардың инвазиондық ауруларына қарсы шаралар; жануарлардан өнім алу ережелері; жануарларды жою ережесі; жануарлардың өнімі мен шикізаты.	Инфекция и инфекционная болезнь; профилактика инфекционных болезней; лечение животных при инфекционных болезнях; основы профилактики инвазионных болезней животных; правила обязательного изъятия животных, продуктов и сырья животного происхождения; правила обязательного уничтожения животных, продуктов и сырья животного происхождения; правила и условия возмещения ущерба.
Постреквизиттері / Постреквизиты	
Биоқалдықтардың ветеринариялық санитариясы, ет және сүтті қайта өңдеу объектілерінің ветеринариялық санитариясы	Ветеринарная санитария биоотходов, ветеринарная санитария на объектах переработки мяса и молока
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Елеусизова А.Т.	Елеусизова А.Т.

Биоқалдықтардың ветеринариялық санитариясы/ Ветеринарная санитария биотходов/ Veterinary-sanitary of biowaste	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
студенттердің биологиялық қалдықтарды утильдеу әдістерін игеру және оларды санитарлық бағалау	освоение студентами основных способов и методов утилизации биологических отходов, их санитарной оценки и возможности использования.
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар биологиялық қалдықтарды утильдеу; биологиялық және ауылшаруашылық қиды утильдеу әдістері біледі; биологиялық қалдықтарды утильдеу ветеринариялық санитариялық шараларды ұйымдастыра біледі; биоқалдықтардын сынама алу дағдыларына ие болады; биоқалдықтардын утилизация дайындайды; сыртқы орта объектілерін қорғайды.	После успешного завершения курса обучающиеся будут знать ветеринарно-санитарные правила сбора, утилизации и уничтожения биологических отходов; методы уничтожения и утилизации биологических, ветеринарных и прочих сельскохозяйственных отходов; уметь организовывать ветеринарно-санитарные мероприятия по утилизации биологических отходов; владеть навыками отбора проб биологических отходов; подготовки к утилизации биологических отходов; защита объектов внешней среды.
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Антропоозноздық ауру кезінде ветеринариялық алдын алу шараларды ұйымдастыру	Организация ветеринарно -профилактических мероприятий при антропоознозах
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Өлекселерді өртеген кезде санитарлық талаптар; несепті зарарсыздандыру және сақтауға гигиеналық талаптар; нәжісті утильдеу кезінде ветеринарлық санитарлық ережелері; өлекселердің жататын орындарын зарарсыздандыру.	Санитарные требования при утилизации трупов, последов, боенских отходов; гигиенические требования к хранению и обеззараживанию навоза; ветеринарно-санитарные правила при утилизации навоза; обеззараживание и ликвидация скотомогильников.
Постреквизиттері / Постреквизиты	
Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды ұйымдастыру	Организация государственного ветеринарно-санитарного контроля
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Кауменов Н.С.	Кауменов Н.С.

<i>Ет және сүтті қайта өңдеу объектілерінің ветеринариялық санитариясы/ Ветеринарная санитария на объектах переработки мяса и молока /Animal Health at the sites of processing of meat and milk</i>	
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i>	
етті және сүтті өндіру кезінде ветеринарлы – санитарлы талаптарын зерттеу	изучить ветеринарно-санитарные требования при производстве и переработке мяса и молока
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i>	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар етті және сүтті өндіру кәсіпорындарға санитарлы гигиеналық талаптарын біледі ; жануарлар объектілерде ветеринарлы – санитарлы шаралар біледі ; қоршған ортаның ластану көздері біледі ; жануарлар өнімдерін өндіру объектілерде ветеринарлы – санитарлы шараларды ұйымдастыра біледі ; сыртқы орта объектілерін зерттеу дағдыларын меңгереді .	После успешного завершения курса обучающиеся будут знать санитарно-гигиенические требования к предприятиям по переработке мяса и молока; ветеринарно-санитарные мероприятия проводимые на объектах животноводства; источники загрязнения окружающей среды; уметь осуществлять ветеринарно-санитарные мероприятия на объектах переработки продуктов животноводства; владеть навыками исследования объектов внешней среды.
<i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i>	
Антропоозноздық ауру кезінде ветеринариялық алдын алу шараларды ұйымдастыру	Организация ветеринарно -профилактических мероприятий при антропоознозах
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i>	
Адам және жануарлардың жұқпалы және иинвазиялық ауруларының алдын алу шараларында ветеринариялық санитарияның ролі; тағаммен улану шаралары; сүт және ет өңдейтін кәсіпорындардың санитариясы; СЕӨ объектісінің жұмысшыларының жеке бас гигиенасы; сүт және ет өнімдерінің ветеринарлық санитариясы.	Роль ветеринарной санитарии в профилактике инфекционных и инвазионных болезней человека и животных; профилактика пищевых отравлений; санитария предприятий по переработке мяса и молока; личная гигиена работников объектов ПММ; ветеринарная санитария мяса, молока, мясных и молочных продуктов.
<i>Постреквизиттері / Постреквизиты</i>	
Азық сапасын ветеринариялық-санитариялық бақылау	Ветеринарно-санитарный контроль качества кормов
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i>	
Батырбеков А.Н.	Батырбеков А.Н.

<i>Тамақ өнімінің шикізат сапасын бақылау және бағалау/ Контроль и оценка качества сырья пищевых продуктов / Monitoring and evaluating the quality of raw foods</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
дайын, жатрылай дайын өнімдердін, шикізат сапасын ветеринариялық-санитариялық бақылаудын ұйымдастыру дағдыларын құрастыру	формирование навыков организации ветеринарно-санитарного контроля качества сырья, промежуточных и готовых продуктов
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар шығару, сапасын бақылау, ветеринариялық-санитариялық және экологиялық қауіпсіздігін сақтауға қатысты негізгі нормативті құжаттарды, сақтаудын, тағам өнімдері мен шикізат халықаралық және отандық стандарттарды біледі ; өнімнің шығару, сақтау, тасымалдау барлық кезендерде ветеринариялық-санитариялық бақылауды өткізеді , өнеркәсіптік және нормативті құжаттарды пайдаланады мен анализдейды ; мал тектес өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитариялық бағалаудың дағдыларына ие болады ; нормативті құжаттармен практикалық жұмыс жасайды.	После успешного завершения курса обучающиеся будут знать основные нормативные документы, относящиеся к производству, контролю качества, соблюдению ветеринарно-санитарной и экологической безопасности, хранению, международным и отечественным стандартам по пищевым продуктам и сырью; уметь проводить ветеринарно-санитарный контроль на всех этапах производства продукции, хранения, транспортировки, анализировать и использовать нормативную и производственную документацию; владеть навыками проведения ветеринарно-санитарной оценки продуктов и сырья животного происхождения, практической работы с нормативной документацией.
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Мал шаруашылығы өнімдерін ветеринариялық-санитариялық сараптау 2	Ветеринарно-санитарная экспертиза продуктов животноводства 2
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Өнімдер мен шикізат сапасының ветеринариялық-санитариялық бағалау (өнімдер мен шикізаттың органолептикалық, физико-химиялық және биологиялық көрсеткіштерін, минеральді қосқыштарды, хлоридтерді, қышқылдығын анықтау);	Ветеринарно-санитарная оценка качества продуктов и сырья (определение органолептических физико-химических и биологических показателей продукции и сырья, минеральных примесей, хлоридов, кислотности);
Постреквизиттері / Постреквизиты	
Тамақ өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық сараптаудың халықаралық құқықтық негіздері, базардағы азықтық өнімдерді ветеринариялық-санитариялық сараптау	Международные правовые основы ветеринарно-санитарной экспертизы пищевой продукции, ветеринарно-санитарная экспертиза пищевых продуктов на рынках
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Исабаев А.Ж.	Исабаев А.Ж.

<i>Тамақ өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық сараптаудың халықаралық құқықтық негіздері/ Международные правовые основы ветеринарно-санитарной экспертизы пищевой продукции/ International legal framework veterinary-sanitary examination food</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
халықаралық шектеуінде ветеринарлық-санитарлық сараптау	ветеринарно-санитарная экспертиза в международных рамках
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>ветеринарлық- санитарлық сараптамада халықаралық нормативті іс құжаттарды біледі;</p> <p>жануарлар мен құстарды союға және әр түрлі ауруларға, улануларға арналған өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитарлық бағалауға халықаралық талаптарға сәйкес дайындай біледі;</p> <p>халықаралық ережелерге сәйкес сынамалар алу және санитарлық-гигиеналық зерттеулер жүргізу дағдыларына ие болады.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут знать международные нормативные документы в области ветеринарно-санитарной экспертизы;</p> <p>уметь проводить подготовку животных и птиц к убою и ветеринарно- санитарную оценку продуктов и сырья при различных заболеваниях, отравлениях согласно международных требований;</p> <p>владеть навыками отбора проб и санитарно-гигиенических исследований по международным положениям.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Тамақ өнімінің шикізат сапасын бақылау және бағалау	Контроль и оценка качества сырья пищевых продуктов
Курстыңқысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Халықаралық заңнама; ҚР заңнамасы; нормативные документы по безопасности пищевой продукции. Азық өнімінің қауіпсіздігі бойынша нормативті құжаттар	международное законодательство, законодательство РК, нормативные документы по безопасности пищевой продукции.
Постреквизиттері/ Постреквизиты	
Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау объектілерінде еңбектің қауіпсіздігі	Безопасность труда на объектах государственного ветеринарно - санитарного контроля
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Исабаев А.Ж.	Исабаев А.Ж.

<i>Базардағы азықтық өнімдерді ветеринариялық-санитариялық сараптама/ Ветеринарно-санитарная экспертиза пищевых продуктов на рынках /Veterinary-sanitary examination of food products in the markets</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
базар жағдайындағы ветеринариялық-санитариялық сараптаудың дағдыларын құрастыру	сформировать навыки ветеринарно-санитарной экспертизы в условиях рынка
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>жұқпалы, инвазиялық және басқа аурулар кезіндегі жануарлардың (құстардың) ұшалары мен мүшелеріне ветеринариялық-санитариялық баға беруді біледі; тауартану, ет және ет өнімдерін консервілеу және консервілеу негіздері біледі; қасапханада және ет өңдеу зауыттарында дезинфекциялау және дератизациялаудың заманауи құралдары мен әдістері біледі;</p> <p>жануарлар мен құстардың ұшалары мен ішкі органдарын союға дейінгі, сойғаннан кейінгі ветеринариялық-санитарлық тексеруді ұйымдастыра және жүргізе біледі; сынамалар алу, материалды сақтау және ветеринариялық зертханаға зерттеуге жібереді; шөптерден алынатын өнімдер мен балға ветеринариялық-санитарлық бақылау жүргізеді;</p> <p>жануарлар мен өсімдік тектес өнімдер мен ветеринариялық-санитариялық сараптама дағдыларына ие болады.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <p>знать ветеринарно-санитарную оценку туш и органов животных (птиц) при инфекционных, инвазионных и других заболеваниях; основы товароведения, клеймение и консервирование мяса и мясопродуктов; современные средства и способы дезинфекции и дератизации в боенских и мясоперерабатывающих предприятиях;</p> <p>уметь организации и проведения предубойного, после-убойного ветеринарно-санитарного осмотра туш и внутренних органов животных и птиц; отбора проб, консервирования материала и их отправления в ветеринарную лабораторию для исследований; проведения ветеринарно-санитарного контроля продуктов растительного происхождения и мёда;</p> <p>владеть навыками ветеринарно-санитарной экспертизы продуктов и сырья животного и растительного происхождения.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Тамақ өнімінің шикізат сапасын бақылау және бағалау	Контроль и оценка качества сырья пищевых продуктов
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
сүттің химиялық және биологиялық құрамы; сүтті органолептикалық бағалау; бұрмаланған жағдайда сүтті ветеринариялық-санитарлық сараптау; әр түрлі бүліну түрлеріне арналған етті ветеринариялық-санитарлық сараптау; өліктер мен мүшелерді инвазиялық ауруларға тексеру; ет стандарттарын зерттеу.	химический и биологический состав молока; органолептическая оценка молока; ветеринарно-санитарная экспертиза молока при фальсификациях; ветеринарно-санитарная экспертиза мяса при различных видах порчи; исследование туш и органов на инвазионные заболевания; изучение стандартов по мясу.
Постреквизиттері / Постреквизиты	
Залалсыздандыру ісі	Дезинфекционное дело
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Исабаев А.Ж.	Исабаев А.Ж.

**2 5 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер /
Элективные дисциплины для студентов 5 курса**

<i>Мал шаруашылық өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздігі/ Ветеринарно-санитарная безопасность продуктов животноводства / Veterinary-sanitary safety of livestock products</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
сойыстан кейін және сою барысында мал ұшаларын қарау ережелері, жануарлар өнімдерінің сапасын анықтау.	освоение правил и методик предубойного и послеубойного осмотра туш и органов убойных животных, определение качественных показателей продуктов животного происхождения.
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар инфекциялық және инвазиялық аурулардың коздырғыштарына жылу әсерінің режимдерін және тамақтан уланудың алдын-алу шараларын біледі ; жануарлар мен құстарды союға дайындай біледі және әртүрлі ауруларға, улануларға өнімдер мен шикізатты ветеринариялық-санитарлық бағалау біледі ; ет, сүт, жұмыртқа, жем сынамаларын алу дағдылары мен санитарлық-гигиеналық зерттеу әдістері игеру біледі .	После успешного завершения курса обучающиеся будут <i>знать</i> режимы термического воздействия и на возбудителей инфекционных и инвазионных болезней и меры профилактики пищевых отравлений; <i>уметь</i> проводить подготовку животных и птиц к убою и ветеринарно - санитарную оценку продуктов и сырья при различных заболеваниях, отравлениях; <i>владеть</i> навыками отбора проб мяса, молока, яиц, кормов и методами санитарно-гигиенических исследований.
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Ет-сүт өнімдерінің технологиясы, гигиенасы, санитариясы және ветеринариялық санитариялық сараптау 2	Технология, гигиена, санитария и ветсанэкспертиза мясо-молочных продуктов 2
Курстыңқысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Пәннің курсы - зерттеу әдістерін зерттеу және жануарлардан алынатын өнімдерді ветеринариялық-санитарлық бағалау. Студенттер жануарлардан алынатын өнімдерді ветеринариялық-санитарлық бағалау және нормативтік талаптарға сәйкес қауіпсіздік талаптарын сақтау дағдыларын алады.	Курсом дисциплины является изучение методов исследования и ветеринарно-санитарной оценки продуктов животного происхождения. Студенты получают навыки ветеринарно-санитарной оценки продуктов животноводства и соответствия требованиям безопасности согласно нормативных требований.
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Исабаев А.Ж.	Исабаев А.Ж.

<i>Жануарлар мен құстардың карантиндық аурулар/ Карантинные болезни животных и птиц / Quarantine diseases of animals and birds</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
Құстар мен жануарлардың карантинды аурулардың пайда болуымен таралуы және олармен күресу шаралары.	дать студентам обширные знания о закономерностях возникновения и распространения карантинных болезней животных и птиц, методах диагностики, средствах и способах борьбы с ними.
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>ауруларды анықтау, таралу аймағы, этиологиясы, эпизоотикалық ерекшеліктері, патогенез, биопрепараттар, эпизоотикалық жұмыстар біледі;</p> <p>аурудан сау емес эпизоотикалық зерттеулерді өткізеді және акт толтырады, эпизоотикалық шараларға жоспар жасау біледі;</p> <p>спецификалық қорғаныстарды игереді, сынама алады; био және пат.препараттарды алады, жеткізеді.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <p>знать: методы диагностики и профилактики, организацию и проведение противоэпизоотических мероприятий, биопрепараты, меры безопасности при работе в эпизоотических очагах;</p> <p>уметь: своевременно поставить эпизоотический диагноз и дифференцировать от других заболеваний, составить комплексный план противоэпизоотических мероприятий;</p> <p>владеть: навыками проведения специфической защиты, отбора, консервации и доставки био- и пат. материала для лабораторных исследований; проведения заключительных комплексных мероприятий.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Індеттану және жануарлардың жұқпалы аурулары I	Эпизоотология и инфекционные болезни животных I
Курстыңқысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Пәнде ірі қара малдың, ұсақ күйіс қайыратын малдардың, шошқалар мен құстардың ерекше қауіпті ауруларына эпизоотиялық бақылау жүргізу қарастырылған. Ерекше қауіпті аурулар бойынша сауықтыру шараларын ұйымдастыру және өткізу. Диагностикалық әдістер, алдын алу және бақылау шаралары. Студенттер жануарлар мен құстардың ерекше қауіпті инфекцияларының профилактикалық және емдік шараларын жүзеге асыруға қажетті құзыреттіліктерді қалыптастырады.	Дисциплина рассматривает эпизоотологический мониторинг особо опасных болезней крупного рогатого скота, мелкого рогатого скота, свиней и птиц. Организации и проведение оздоровительных мероприятий при особо опасных болезнях. Методов диагностики, профилактика и мер борьбы. Обучающиеся формируют компетенции необходимые для осуществления профилактических и лечебных мероприятий при особо опасных инфекциях животных и птиц.
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Мустафин М.К.	Мустафин М.К.

<i>Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды ұйымдастыру/ Организация государственного ветеринарно-санитарного контроля/ Organization of the state veterinary and sanitary control</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
мемлекеттік ветеринариялы-санитариялық принциптерін меңгеру	освоение принципов государственного ветеринарно-санитарного контроля
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>жүктерді импортау және экспортау, ветеринарлы-санитарлы бақылауды ұйымдастыру біледі; ішкі тасымалдаудың ветеринариялық-санитариялық талаптарға сәйкес оларды дұрыс ұйымдастырады және өткізеді;</p> <p>барлық іс құжаттарды импортпен, экспортпен байланысты толтыруын біледі, бақылау жүктерді ветеринарлы-санитарлы бақылауды жасайды; бақылауға жататын жүктердің тарату, сақтау, тасымалдау, өндеу және дайындау кезінде ветеринариялық-санитариялық қадағалайды мен бақылауды іске асырады;</p> <p>тексеретін жүктер және т.б. тасымалдауға пайдаланатын көліктер мен жабдықтарға қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптарын сақтаудың бақылау жүргізеді.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <p>знать проведение ветеринарно-санитарного надзора и контроль подконтрольных «грузов при импорте в РК и экспорте из РК; правильную организацию и проведение, согласно ветеринарно-санитарным требованиям, внутренних передвижений-перевозок;</p> <p>уметь оформлять все виды и формы документов, связанные с импортом, экспортом и внутренней транспортировкой и транзитом подконтрольных «грузов»; осуществлять ветеринарно-санитарный надзор и контроль при подготовке, переработке, транспортировке, хранении и реализации подконтрольных «грузов»;</p> <p>владеть навыками контроля за соблюдением ветеринарно-санитарных требований, предъявляемых к транспортным средствам и оборудованию, используемых для перевозки подконтрольных грузов и др.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Биоқалдықтардың ветеринариялық санитариясы	Ветеринарная санитария биоотходов
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Ветеринария саласында ҚР заңнамасының талабын орындау бойынша жеке және заңды түрдегі адамдардың қызметін бақылау; басқа мемлекеттерден жануарлардың жұқпалы және экзотикалық ауруларды тарату және елге кіргізу туралы аймақты күзету бойынша ветеринарлық іс шараларды бақылау; ҚР ветеринария саласында заңды түрде ветеринарлық есепті жүргізу; организацию ветеринарных мероприятий и контроль за их выполнением;	Контроль за деятельностью физических и юридических лиц по выполнению требований законодательства Республики Казахстан (далее РК) в области ветеринарии; осуществление и контроль ветеринарных мероприятий по охране территории РК от заноса и распространения возбудителей заразных и экзотических болезней животных из других государств; ведение ветеринарного учета и отчетности и представление их в порядке, установленном законодательством РК в области ветеринарии;
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Батырбеков А.Н.	Батырбеков А.Н.

<i>Азық сапасын ветеринариялық-санитариялық бақылау/ Ветеринарно-санитарный контроль качества кормов/ Veterinary and sanitary control of feed quality</i>	
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i>	
азықтарды дайындау және зерттеу; олардың түрлерімен сапасы; азық сапасының стандарты мен бағалау әдістері; дайындау технологиясы; сақтау әдістері.	изучение заготовки кормов и методов их контроля; виды и качество кормов; методы оценки и стандарты качества кормов; технология заготовки, способы хранения и подготовки к скармливанию; пути обезвреживания токсических начал.
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i>	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар жануарларды азықтандыру үшін жемнің химиялық құрамын біледі, зерттеу біледі; лабораториялық зерттеулерді өткізу үшін сынама алуды біледі; азық-түлік өнімдерін бағалаудың дұрыс әдістерін таңдау, нақты мәндердің белгіленген талаптарға сәйкестігін объективті бағалайды; азық сапасы мен құнарлығын бағалау дағдыларына ие болады.	После успешного завершения курса обучающиеся будут знать химический состав и пищевые значения растительных пищевых продуктов, кормов для животных; уметь производить отбор образцов кормов для лабораторной экспертизы, правильно выбрать методы для оценки кормовых средств, объективно оценить соответствие фактических значений установленным требованиям; владеть навыками оценки питательности и качества кормов.
<i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i>	
Ет және сүтті қайта өңдеу объектілерінің ветеринариялық санитариясы	Ветеринарная санитария на объектах переработки мяса и молока
<i>Курстыңқысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i>	
азықтың құрамы; азықтың қоректілігін бағалау әдісі; көмірсуқышқылына әсет ететін факторлар; протеинді, минералды және витаминді қоректік азықтарды дайындау әдісі мен олардың бақылауы; азықтардың түрі мен сапасы; азықтың стандартының сапасы мен бағалау әдісі; дайындау технологиясы; азықтандыруісі;ға арналған дайындық пен сақтауәдісі;	Состав и питательность кормов; методы оценки питательности кормов; качественные показатели кормов; факторы, влияющие на углеводную, протеиновую, минеральную и витаминную питательности заготовки кормов и методы их контроля; виды и качество кормов; методы оценки и стандарты качества кормов; технология заготовки, способы хранения и подготовки к скармливанию; пути обезвреживания токсических начал.
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i>	
Жумабаев А.К.	Айсин М.Ж.

<i>Зертханалық тәжірибеде қолданылатын инновациялық технологиялар/Инновационные технологии в лабораторной практике/Innovative technologies in laboratory practice</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
лабораторлық тәжірибеілікте қазіргі замандағы әдістерді қолдану.	изучение современных методик используемых в лабораторной практике
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>жалпы микробиология және вирусология, иммунитеттік инфекциялар негіздерін біледі; микроорганизмнің генетикасы, заттардың айналымындағы және жануарлардың инфекциялық патологиясындағы микроорганизмнің рөлін біледі; жұқпалы аурулардың бактериологиялық, вирусологиялық және серологиялық диагностикасының негіздерін біледі; қоздырғыштардың негізгі белгілері біледі; патологиялық материалды қабылдайды, сақтайды және тасымалдайды; вакциналарды, сарысулар мен диагностиканы, микробтық синтез өнімдерін дұрыс қолдайды және ұтымды пайдаланады; микробтардың ферментативті белсенділігін анықтау дағдыларына ие болады.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <p>знать основы общей микробиологии и вирусологии, инфекции иммунитета; генетику микроорганизма, роль микроорганизма в кругообороте веществ и в инфекционной патологии животных; основы бактериологической, вирусологической и серологической диагностики инфекционных болезней; основные признаки возбудителей;</p> <p>уметь получать, консервировать транспортировать патологический материал; правильно применять и рационально использовать вакцины, сыворотки и диагностикумы, продукты микробного синтеза;</p> <p>владеть навыками определения ферментативной активности микробов.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Ветеринариялық санитариялық паразитология 1	Ветеринарная санитарная паразитология 1
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
бөлу әдістері, сүзу, центрифугалау, хроматография, электрофорез, фотоэлектрориметрия, спектрофотометрия, спектроскопия, ДНҚ экстракциясы, ПТР, иммунды-ферменттік талдау, сапаны бақылау және нәтижелерді математикалық өңдеу.	методы разделения, фильтрование, центрифугирование, хроматография, электрофорез, фотоэлектроколориметрия, спектрофотометрия, спектроскопия, выделение ДНК, ПЦР, иммуно-ферментный анализ, контроль качества и математическая обработка результатов.
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Елеусизова А.Т.	Елеусизова А.Т.

<i>Азықтың ветеринариялық-санитариялық сараптамасы/ Ветеринарно-санитарная экспертиза кормов / Veterinary-sanitary examination of feed</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
Азықтардың ветеринариялық - санитариялық сараптаманың ерекшеліктерімен танысу	Изучение особенностей ветеринарно-санитарной экспертизы кормов
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар жануарларды азықтандыру үшін жемнің химиялық құрамын біледі, зерттеу біледі; азықты санитариялық бағалау жүргізу біледі; лабораториялық зерттеулерді өткізу үшін сынама алуды біледі.	После успешного завершения курса обучающиеся будут <i>знать</i> химический состав и пищевые значения растительных пищевых продуктов, кормов для животных; <i>уметь</i> осуществлять санитарную оценку кормов; производить отбор образцов кормов для лабораторной экспертизы.
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Ветеринариялық санитариялық паразитология 1	Ветеринарная санитарная паразитология 1
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
Ауыспалы жүйеде қоректік заттардың маңызы, азықтардың классификациясы, жасыл азық, сүрлем, пішен, тамыртүйнектілер, шөп, сабан; құрама жем қалдықтары; өсімдік тектес өндірілген шикізат азық қалдықтары; жануар тектес өндірілген шикізат азық қалдықтары; олардың химиялық құрамы мен қоректілігі; идентификация және сараптау; қабылдау, жұғындыларды таңдау әдісінің сынағы; сынақ әдісі; қорапша, маркировка, транспорттау және сақтау.	значение питательных веществ в обменных процессах, классификация кормов, зеленого корма, силос, сенаж, корнеклубнеплоды, сено, солома; комбикорма, кормовые отходы при переработке растительного сырья, отходы переработки животного сырья, их химический состав и питательность, идентификация и экспертиза, приемка, отбор проб и методы испытаний, упаковка, маркировка, транспорт. и хранение.
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Жумабаев А.К.	Айсин М.Ж.

<i>Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау объектілерінде еңбектің қауіпсіздігі / Безопасность труда на объектах государственного ветеринарно - санитарного контроля / Occupational safety at the facilities state veterinary- sanitary control</i>	
Оқу мақсаты / Учебная цель	
Еңбектің қауіпсіздігінің проблемаларын оқу барысында керекті көлемдегі ветеринария мамандығы бойынша студенттерге теориялық және практикалық білімдерін беру	Дать студентам ветеринарного профиля необходимый объем теоретических и практических знаний, умений и навыков при изучении проблем по безопасности труда
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения	
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <p>өнеркәсіптегі еңбек қорғау ұйымдастырушылық, нормативті және құқықтық негіздерін біледі; еңбек қорғаудың ережелері мен нормалары, жеке және өнеркәсіптік санитарияны, өрттен қорғауды, мал және қауіпті хим. заттармен жұмыс істеудің қауіпсіз ережелерін, қоршаған ортаны қорғау, техникалық қауіпсіздігі мен өнеркәсіптік санитария бойынша алдын ала шараларды өткізу біледі;</p> <p>аса қауіпті аурулардан жұмыскерлерді және тұрғындарды сақтаудың шараларын ұйымдастырады және өткізу біледі;</p> <p>кәсіптік саласындағы қауіпті және зиян факторларды анализдеу біледі;</p> <p>технологиялық процессті қауіпсіз жүргізудің талаптарын сақтау біледі;</p> <p>жарақат алған кезінде дәрегалдыңғы көмек көрсетудің дағдыларына ие болады.</p>	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <p>знать правовые, нормативные и организационные основы охраны труда в организации; правила и нормы охраны труда, личной и производственной санитарии, пожарной защиты; правила безопасности при работе с животными, опасными хим. средствами; профилактические мероприятия по охране окружающей среды, технике безопасности и производственной санитарии;</p> <p>уметь организовывать и проводить мероприятия по защите работающих и населения от особо опасных инфекционных заболеваний; проводить анализ опасных и вредных факторов в сфере профессиональной деятельности; соблюдать требования по безопасному ведению технологического процесса.</p> <p>владеть навыками оказания доврачебной помощи при производственных травмах, несчастных случаях в профессиональной деятельности.</p>
Пререквизиттері / Пререквизиты	
Тамақ өнімдерінің ветеринариялық-санитариялық сараптаудың халықаралық құқықтық негіздері	Международные правовые основы ветеринарно-санитарной экспертизы пищевой продукции
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса	
ауру емес жануарлармен жұмыс істеу тәртібі; ауру жануарлар мен виварида жұмыс істеу ережесі; ветеринарлық зертхана бөлімдерінде қауіпсіздік техникасымен еңбек қорғау ережелері; өрт қауіпсіздігінің шаралары.	порядок работы со здоровыми (незараженными) животными; правила работы в виварии для зараженных животных; правила охраны труда и техники безопасности в подразделениях ветеринарной лаборатории и меры пожарной безопасности.
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы	
Батырбеков А.Н.	Батырбеков А.Н.

<i>Залалсыздандыру ісі /Дезинфекционное дело /Disinfection work</i>	
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i>	
залалсыздандыру ісін дағдыларын құрастыру	формирование навыков дезинфекционного дела
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i>	
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар залалсыздандыру істі ұйымдастыру ерекшелігін; залалсыздандыру заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік біледі; Ветеринариялық санитариялық шараларды ұйымдастыру біледі; залалсыздандыру жасау үшін жұмыс ерітінділерін дайындайды.	После успешного завершения курса обучающиеся будут <i>знать</i> особенности дезинфекционного дела; меры защиты и предосторожности при работе с моющими и дезинфицирующими средствами; организовывать ветеринарно-санитарные мероприятия; владеть навыками приготовления рабочих растворов для дезинфекции их применения.
<i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i>	
Базардағы азықтық өнімдерді ветеринариялық-санитариялық сараптау	Ветеринарно-санитарная экспертиза пищевых продуктов на рынках
<i>Курстыңқысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i>	
Жұқпалы аурулардың классификациясы дезинфекция туралы түсінік;дезинсекцияның түрлері; ЕСӨ объектісінің дератизация және дезодорация; ағынды суды тазарту әдісі.	Классификация инфекционных заболеваний, понятие о дезинфекциях, виды дезинсекции, дератизация и дезодорация на объектах ПММ, методы очистки сточных вод.
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i>	
Батырбеков А.Н.	Батырбеков А.Н.

